

დროება

გამოდის ყოველ დღე ორ შაბათს გარდა.

უახლესი განცხადებები
დიდის ასობით — ასობით ერთი განკუთვნილი — მთავრულით ასობით ნაწილებად დაქვეითებული — რიგის ასობით სტრუქტურის რვა კაპ.
თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოწმებს დასაბუთებულ გამოცხადებულ წერილებს და დაუბრუნებს წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს ავტორს.
განცხადება მიიღება ქართულად, რუსულად და სხვა ენებზე.

ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს ერთი შუარი

რედაქცია
გოლოვინის პროსპექტზე № 26. მუხრან-ბა-
კონის სასაბუღალტრო კვების ქვემოთ.
სკლავის-მოწერა
მიიღება თბილისში «დროებისა» რედაქციაში,
ქუთაისში: ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გა-
რეკე მცხოვრებთა ადრესი: Вь Тифлисе,
въ редакцію «Дроба»
«დროებისა» ფ.ს.ი
მთელის წლისა... 9 მ. სამის თვისა... 3 მ.
ექვსის თვისა... 5 მ. ერთის თვისა... 1 მ.

ტელეგრაფი

(ჩრდილოეთ ტელეგრაფის სააგენტო...)

ბერლინი, 22 ივნისი. გუბინ შესდ-
გა კონტინენტის მინისტრი ბუტი-
ნერის თავმჯდომარეობით, რომ-
მელზედაც დაადგინეს: გამოაცხა-
დონ დაწვრილებით უველა ამბავი,
რაც კი ხოლერაზედ მოვა, ეცა-
დონ, რომ გემებზედ არ მიიღონ
ან არ გამოუმონ იქიდან იმისთა-
ნები, ვინებაც ეჭვს შეიტანენ,
რომ ხოლერით ავად ყოფილას;
სთხოვონ, რომ გერმანიის გარე-
შემო სახელმწიფოებმა დახიზნონ
სამკურნალო კონტროლი გემე-
ბისა, რომელნიც საეჭვო ალა-
გებიდამ მოდიან სანიტარული
მხრით.

ალმანდრია. გუბინ დამიეტში
მოკვდა კიდევ 110 კაცი, მანსერ-
ში 6.

თბილისი, 24 ივნისი.

თბილისის თავად-აზნაურთა საად-
გილ-მამულთა ბანკის ზედამხედველ-
მა კომიტეტმა ამოიჩინა თვის შორის
სამი წევრი და მათგან შეადგინა კო-
მისია, რომელსაც მინდობილი აქვს
შეასრულოს წრევანდელ საზოგადო
კრების გადაწყვეტილება, ესე იგი გა-
სინჯოს ბანკის მოქმედება რვა წლის
განმავლობაში ბანკის დარსებიდამ
დღემდე, და გამოარკვიოს — რა ცვლი-
ლებანია საქირა, რომ მსესხებლებს

«დროებისა» ჟურნალი 25 ივნისი.

სამზღვარს იმით

წინა-სიტყვაობის მაგიერი. — სამზღვარი
და სამი ზღვა. — შინაარსი ჩემის ფელ-
ტონებისა. — ვისთვისა ვწერ და რასა
ვწერ? — დიპლომატიის კავშირი — ხალ-
ხის კავშირი არ არის. — გარიბოლდის
სიძის — განცილის სიტყვა. — ვინ და რა
უფრო ძლიერი. — ლამანის ტონელი.
— ინგლისელების ფანჯარა. — სურული
ზღვის ქვეშ, სიდი ზღვაზედ. — ხოლერა
რა ეგვიპტეში.

ჩვენი ძველთა «ორს ზღვას შუაა
გადაკეცილი», მესამე ზღვა, მეცნიე-
რების სიტყვით, უწინ ძველთა მთების
იქით დღეა და ზვირთს ზვირთზედ
ახეთქებდა უზარ-მზარ მთებს იქ, სადაც
ცხლა თვალ-უწვდენელი მინდორებია
გადაშლილი. მე რომ ზოგერთა ფილო-
ლოგსავით სიტყვების გამოკიდება მი-
ყვარდეს, იქნება სიტყვა «სამზღვარი»
სამის ზღვიდამ წარმომედგინა და და-
მეგტიკებინა, რომ ჩვენი ენა მაშინ
შექმნილა როდესაც ჯერ ძველთა
გარემო ქვეყნები თავის დონეზედ არ
დამდგარიყვნენ და წყალსა და ხმელს
თავ-თავისი ალაგი ვერ ეცნათ.

გაუადვილდეთ ბანკიდან სესხის გამო-
ტანა და სარგებლის შეტანა; ან რა
ცვლილებანი უნდა მოხდეს წესდებ-
ში საზოგადოდ ბანკის წარმატებისა-
თვის. ამისიანი ამოჩიულ იქმნენ
31 მაისს შემდეგნი პირნი: ბ. დავით
ქიხიძის-ძე შიფიანი, თ. ბიორგი
იორამის-ძე თარხან-მოურავი და თ.
ბიორგი მხეილის-ძე თუმანიშვილი.
ერთს წევრს ამ კომისიისას, კომისიის
მინდობილობით, მიუწერია წერილი
პატივცემულის დიმიტრი ივანეს-ძე
შიფიანისთვის, რომელშიაც, უცხა-
დებს რა ზედამხედველის კომიტეტის
გარდაწყვეტილებას და კომისიისაგან
გამოსაკლევ საგანს, უმორჩილესად
სთხოვს მიიღოს მონაწილეობა და
თავის გამოცდილებით და ცოდნით
ხელი შეუწყოს კომისიის საქმეს; თან
უმატებს, რომ ყოველივე თქვენი
ჩრევა, სიტყვით თუ წერილით მოცე-
მული, იქნება ღრმა პატივისცემით
მიღებული და ყურადღებით მოსმე-
ნილიო.

ბი ამის პასუხად რა მოუწერია ბ.
დ. ი. — ძეს შიფიანს: *)

«მოწყალეო ხელმწი., დ. შ. — ძე!»
«თქვენა წერილი ამ თვის 15 მივი-
დე, რომელშიაც მკითხავთ: შემიძლიან,
თუ არა, ან რა მონაწილეობას მივიღებ
სამის ზირისაგან შემდგარ კომისიასში.»

«თავს ვისრე ამ არა — ჩვეულებრივ
მოკლეს წინაშე, რომ «სამთა კომისია»
მე მოვლის თავად-აზნაურთა ბანკის ინი-
*) «კავკაზი», № 141.

მა გამოკვლევა მეცნიერ ფილო-
ლოგებისთვის მიმინდვია; მე ფილო-
ლოგისათვის არა მცალიან, და თუ
ასე დავიწყე ჩემი ფელტონები, და-
ვიწყე იმითომ, რომ მკითხველს ავუხს-
ნა, რა სამზღვარი ექმნება მათს, ში-
ნაარსს. მე მხოლოდ იმ ქვეყნებზე
ვილაპარაკებ ხოლმე, რომელნიც
შავსა და ძაბის ზღვისა და ძველ-
სიის მთებს იქით მდებარებენ. რაც
კი რამ მოხდება იქ შესანიშნავი,
ჩემს კალმის წევრს არ გამოეპარება:
ასპარეზი ვრცელი იქნება და შინაარ-
სიც მდიდარი. მეცნიერება, ხელოვ-
ნება, მწიგნობრობა, იქნება ხანდის-
ხან პოლიტიკაც — ყოველივე ეს წინ
გადაშლდება ჩემს მკითხველს «დროე-
ბის» პატარ-პატარა ფელტონებში.
მაგრამ ამას ვწუხვარ, რომ ხშირად
ბევრი რამ დამრჩება უთქმელი ულა-
გობის გამო... მაშ ისა სჯობს პირ-
ველშივე ეკონომიას მივყო ხელი, ქა-
ლადიც დავზოგო, ვასწავო ღვთის
სახელი და შევუდგე ჩემს საქმეს.

პოლიტიკა, როგორც მოგვსენე-

ციატარად და მისი კეთილდღეობა ჩემ-
თვის სასურველად მიანია; მაგრამ:

«მე არ თანაუგრძობ თბილისის თა-
ვად-აზნაურთა ბანკის კლანდულს მი-
მართულებას, ამიტომ რომ მე მინდო-
და ბანკის დაარსება მიწის მიფლობელთა
და მიწის მუშაკთათვის და კლანდული
ბანკი ხელს უწყობს უფრო ქადაქის სას-
ლების პატრონებს; მის დამფუძნებელთ
კ. ე. ი. თავად-აზნაურთას, კრედიტი
გაძლეული აქვს, მიწის მუშაკთათვის
სამ სრულიად დაკეტილია ბანკის კარე-
ბი. ამისთანა ბანკის ინიციატორად (მო-
თავკედ) მე თავის დღეში არა ვყოფილ-
ვარ; უფრო ნაკლებ თანაუგრძობ სან
პირთაგან შემდგარს კომისიას, რადგანაც
ის არის ნაწილები იმავე ზედამხედველის
კომიტეტისა, რომელიც, იმის მაგიერ,
რომ თხოვლობდას ბანკის უველა საქ-
მეების განსილვას, როგორც ქადაქი-
თაც უნდა მოხდეს ეს განსილვა, რასაც
შეუძლიან მის რეპუტაციის აწევა და
დამკვიდრება, უკველ ვაგან წინააღმდე-
გობას უწევდა საზოგადო ყრბობის
სურვილს და ბოლოს დასთანხმდა კომი-
სიის დანიშნვას, მხოლოდ იმავე ზე-
დამხედველის კომიტეტის წევრთაგან შემ-
დგარს.»

«მე ჩემს დღეში არა მქონია ნიჭი,
ვისურვო წარმატება იმ პირთა და იმ
დაწესებულებათათვის, რომელთაც არ
თანაუგრძობს. ეს იყო მიზეზი, რომ
ბანკის განსისთანავე მე უარ-ყუავი ყო-
ველივე მონაწილეობა ზედამხედველის კო-
მიტეტის მოქმედებაში, თუცა მას ჭე-
ბავდა ვეულებინე მის წევრად. ეს არის
მიზეზი, რომ კლანდულად ვადაქრილს უარს

ბათ, მეტის-მეტად რთული რამ არის.
პოლიტიკის გამგენი დიპლომატები
არაინ და ხალხი მხოლოდ პოლიტი-
კის სარჩულადა ჰყავთ; და წარმოიდ-
გინეთ რა გაუგებარი რამ უნდა იყოს
ეს რაღაც პოლიტიკა იმისთანა კა-
ცების ხელში, რომელთაც უთქვამთ,
— ენა იმითომ მოგვეცა ღმერთმა, რომ
ჩვენი აზრი დავმართოთ. ეს დიპლო-
მატებისაგან ნათქვამია, და თუ არ
დამიჯერებს ვინმე, მეროპის უპირვე-
ლეს კაცებს მოწმად მოვიყვან და
საჯაროდ გავამტყუნებ. მკითხველი
იქნება დამიჯერდეს, რა მოხდა, რომ
პირველშივე პოლიტიკას მივარდი,
სად «დროება» და სად პოლიტიკაო.
ღიად, მეც დარწმუნებული ვარ, რომ
«დროება» და პოლიტიკა როგორ-
ღაც ვერა ხერხდებათ ერთმანეთთან;
ისიც ვიცი რომ პოლიტიკას იმისთა-
ნა გაზნებში აქვს მნიშვნელობა,
რომელსაც სახელმწიფო კაცები კი-
თხულობენ. ბანა არ ვიცი, ჩემს ნა-
წერს არც ბისმარკი წაიკითხავს, არც
ბლადსტონი, არც ჩინეთის იმპერა-
ტორი, მაგრამ იქნება ლუშეთში ძო-

კაცსადებ და მის საქმეებში არაფერს მო-
წაწილებას არ მივიღებ. ამ სამ პირთა
კომისიას აქ ვუფურებ, როგორც ქადაქ-
ციას (ნაწილს) იმავე ზედამხედველის კო-
მიტეტისას.»
ქვიშეთი, 20 ივნისი.

რასაკვირველია, ძალად თანაგრძობ-
ბის აღძვრა იმ საქმისადმი, რომელ-
საც არ თანაუგრძობ, ძნელია, მაგ-
რამ ერთი რამ გვაკვირებს პატივცე-
მულის დ. ი. შიფიანის წერილში. ამ-
მისია ზდილობიანის წერილით სთხოვს
მას მონაწილეობა მიიღოს წესდების
შეცვლასა და მსესხებელთა მდგომარე-
ობის გაადვილებაში და პატივცემუ-
ლი დ. შიფიანი პასუხად უგებს: მე
არ მივიღებ მონაწილეობას, რადგან
წესდება ცუდად არის შედგენილი და
სოფლის მამულის პატრონებს ბანკიდან
ფულის აღება გაძნელებული აქვთო.
ამისიის წევრთ შეუძლიან თუ მდამო-
სად — ბ. დ. შიფიანს მიუგონ ჩვენც
იმითომ გთხოვთ ჩრევას, რომ წეს-
დება სასიკეთოდ შეიცვალოს და
მსესხებლებს გაუადვილდეთ, როგორც
სესხის აღება, ისე სარგებლის გადახ-
დაო.

ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ
როდესაც შარშან ბ. დიმიტ. შიფიან-
მა ტელეგრაფით თანხმობა გამოაცხა-
და ბანკის გამგებობის თავმჯდომარეო-
ბაზედ კენჭის ყრისა (თუმცა თავის
წერილში ბძანებს რომ თავის დღეში
არ თანაუგრძობდრი და განზედ ვუ-
დექ იმ ბანკს, რომელიც ცხლა არ-
სებობსო), — ეს თანხმობა მხოლოდ
იმითომ გამოაცხადა, რომ როგორც

ბიამილომა წაიკითხოს, ბორში ცალ-
ქალამიძემ, სამეგრელოში ხუნჯკა-
რიამ და როგორც მობიაშვილს, ისე
ცალქალამიძეს, ისე ხუნჯკარიას ნება
აქვთ შეიტყონ ყოველისფერი, რაც
დღეა-მიწის ზურგზედა ხდება.

თუ კი ჩემს მკითხველს «დროე-
ბის» მოწინავე წერილი წაუკითხავს
იმ კავშირზედ, რომელიც ამას წი-
ნად სამმა სახელმწიფომ — აესტრიამ,
ბერმანიამ და იტალიამ შექტრა, იმას
ისიც ეხსობება, რომ ჩვენ ექვი გა-
მოვთქვით ეს კავშირი მკვიდრი არ
უნდა იყოსო და თუ ამ სახელმწი-
ფოების მთავრობათ ერთმანერთში
კავშირი შექტრეს, მათი ქვეშევრდო-
მი ხალხი მოვალე როდია ეს კავში-
რი დაურღვევლად დაიცვასო. ჩვენი
აზრი გამართლდა, ან მართლის თქმა
სჯობია, მართლ ჩვენი კი არა, ყვე-
ლა იმ გაზნებების აზრი, რომელნიც
ჩვენის აზრისანი იყვნენ. ჩვენ ვამ-
ბობდით, იტალია ვერ შეუროგდება
თავის მოსისხლე მტერს — აესტრო-
მენგრისა და აი 17 ივნისს პარიჟში

გამგეობის თავმჯდომარეს, ბანკის წეს-
დების შეცვლაზედ გავლენა ჰქონდა-
და; მაგრამ ამაზედაც დარწმუნებული
ვართ, რომ როგორც უმთავრესს
მრჩეველს იმ კომისიისას, რომელიმაც
ბანკის მოქმედება სრულიად უნდა
გადასინჯოს და წესდება შესაფერად
შესცვალოს, — კიდევ უფრო მეტი
გავლენა ექნებოდა ბანკის საქმეებზედ.
მაშ რადა სთქვა უარი პატივცემულ-
მა დ. ი. იმედი შუბრანმა უბრალო
რჩევის მიცემაზედაც, — ჩვენ არ გვეს-
მის:

როგორც წერილიდამა სჩანს ბ.
დ. შუბრანს ძვირფასი რჩევა უნდა
ჰქონდეს მოსაცემი, მაგრამ ჯერ-ჯე-
რობით მხოლოდ საზოგადო აზრებით
იცილებს თავიდან ამ მოვალეობას
საზოგადოების წინაშე. ჩვენ ბედნი-
ერნი ვიქნებოდით, რომ საზოგადო
აზრები წერილს შენიშვნებად დახურ-
დავებულებოდა და ბანკის წესდების
ყოველივე მუხლი, რომელიც მაინც
ბელად მიიჩნია, ბ. შუბრანს უწყალო
კრიტიკის ქვეშ გაეტარებინა მთ კო-
მისია ღირსი არ არის ამ ცნობების
შეძენისა, საზოგადოებას, გვერთა,
არა დაეშავებინოს, და იმედი გვაქვს,
პატივცემული ავტორი წერილისა
გულში არ ჩაიმაჩნეს და საზოგა-
დოებას მაინც გაუზიარებს თავის
კონტისა და გამოცდილების ნაყოფს

ახალი ამბები.

დაეს გამოეთხოვა თავის ხელ ქეი-
თებს. თ. გავარნი, რომელმაც ექვსი
წელიწადი გაატარა თბილისის გუბერნა-
ტორებაში. დიდი სამწუხაროა, თუ თ.
გავარნიმ სამუდამოდ დასტოვა ჩვენი
ქვეყანა და აღარ დაგვიბრუნდა. მერად
წასულა ჯერდამ ჩინოვნიკი კერე შუმი-
წიკელი და ჩინოვნიკი მარე მარე, რომ-
გორც თ. გავარნი. ის იყო ნამდვილი
აწისტოვრატო, როგორც სისსლით, ისე

იმართება კრება მარბალდის სახე-
ლის მოსახსენებლად, იქ ესწრება ოთ-
ხი ათასი სული — ზრანცუზნი თუ იტა-
ლიელი და საქვეყნოდ წარმოითქმება
აზრი ორის ხალხის — იტალიელებისა
და ზრანცუზების — ერთობისა და ძმო-
ბისა. იტალიელები უძმობილდებიან
იმ ზრანცუზებს, რომლის წინააღმდე-
გაც უნდა ემოქმედებინა ისინი მუ-
როპის საქმეების მოჭანაკე ბისმარკს.
ნუ კი იფიქრებთ, რომ ამ კრებაზედ
მარტო უბრალო ხალხი დაესწრო,
რომელსაც პოლიტიკაზედ არაფერი
გავლენა არ აქვს. რა ბძანებაა, იქ
დაესწრენ წარმომადგენელი ორივე
სახელმწიფოს პარლამენტებისა, ლე-
ნერლები, ჟურნალისტები, ერთის
სიტყვით სულნი და გულნი იტალიის
და საფრანგეთის საზოგადო აზრისა.
რალა თქმა უნდა, ბევრი მჭევრმეტყვე-
ლური სიტყვა წარმოითქმებოდა ამ
დიდებულ დღესასწაულზედ, მაგრამ
ყველაზედ უკეთესად ილაპარაკა ბა-
რიბალდის სიძემ, ლენერალმა მან-
ციომ, რომელმაც გრძნობიერის სიტ-
ყვით აუხსნა ალტაცებულს საზოგა-

სულით, როგორც მისის დაბადის წარის-
ხის ხელქვეითისათვის, ისე თავადისა
და უბრალო გლეხისათვის მისი კარი
ყოველთვის დააყო; ყველას ზრდი-
ლობაზედ მიიღებდა, დაწვრილებით მია-
სმენდა საჩივარს და, თუ კი მისგან
რამ მოხერხდებოდა, აწას დაიხარებდა.
იმის გამჭრიახობის მადლიერი უნდა ვი-
ყოთ, რომ კვლამ მთლად არ მოკვამს
საქართველოს მოსაკალი და სიმშლი
თავიდან აგვეცდა. მანვე უშუაშაქა ორი
წელიწადი ზედიზედ დამწუხრეს სეკსუ-
რეთს და მიაჩემის შემწება საზინადამ,
ერთის სიტყვით, ჯერ ჩვენ არ შეგვს-
ვედია გუბერნატორის გავარნიის მომ-
დურაზე გარდა და მდირ სამწუხაროა,
რომ ამისთანა კაცები ჩვენში დიდხანს
ფეხს ვერ ავიდებენ.

სოხუმიდან გაატყობინებენ ერთს
უსამოგონო ამბავს, რომელიც, თუ მარ-
თალია, შენი მტერი, რომ ჩვენს კენახებს
საქმებს დაჰმართებს! როგორც იცით,
სოხუმის ასლო, ერთს კენახში, იპო-
ვეს ჭილაქსურს (კანის აკადემოლოგია).
იმის მაგიერ, რომ ამ დალოცვილს ატ-
რანობებს სულ მთლად გადაეწვით და
წყალით წაეღვით ის კენახა, მატარა
აღაგი გადაეწვით და დახარხინი გზაფ-
ხულამდე დატოვებინათ გამოსადგულად
განაფხულზედაც ადრე კი არ მიუტანე-
ბათ, მიხრძანებულან მისში, რადესაც
ირგვლია. ოთხის კერისის სიგრძეზედ
კიდევ მოსდებია წყეული ჭილაქსურს
განახებს. მდირ ვეჭვობთ, რომ იქიდან
სამეგრელოში არ გადმოვიდეს და, თუ
იქ გადმოვიდა, მამინ მოელს საქართვე-
ლომაც მოეღება.

ეს იცის ჩინოვნიკი — გრანოვების
«ზავთრამ».

ბუკატოუზის ასლო წყალს წაუხ-
დენია რეინის გზის ღიანდაგი, ასე
რომ თურმე ნახევარს ვერსტზე მეტი
მგზავრებს ქვეითი საარული უნდებათ.
ამის გამო მატარებელი ძალიან იკვია-

დობას როგორი ერთობა უნდა იყოს
ამ ორს ერს შორის. მანციოს უბრძო-
ლია საფრანგეთის ჯარში ბერმანის-
თან ომის დროს და ეს კიდევ უფ-
რო მეტს შარაუანდელს მოჰყენდა
იმის სახელს ზრანცუზების თვალ-
ში.

«პირველი სიტყვა, სთქვა იმან,
რომელსაც უნებურად ჩემი ენა ამ-
ბობს, რომელიც პირ-და-პირ გული-
დამ ამოდის და რომელიც მთელის
იტალიელ დემოკრატის გრძნობათა
გამომთქმელია, — ეს სიტყვა არის
«გაუმარჯოს საფრანგეთს!» მე თქვე-
ნი მადლობელი უნდა ვიყო, უნდა
ვეუმალოდ თქვენს ძმურს თანა-
გრძნობას და დღევანდელს დღესას-
წაულს, რომ კიდევ საფრანგეთში
ვარ. მე იგი დავტოვე დაკოდილი,
დასისხლიანებული და ბედნიერი ვარ,
რომ დღეს მასა ვხედავ ძლიერს, სა-
ხელოვანს, გაბრწყინვალულს. საფ-
რანგეთი და იტალია აქ შეერთდნენ
გმირის-განმათავისუფლებელის სახ-
სოვრად... წყუელიმც იქნება, ვინც
ამ ორის დად-ცნობილის ერის გან-

ნებს და თარმეტ სხათის მაგივრად,
ხან ორ საათზედ მოდის დამისა, ხან
კიდევ უფრო გვიან. ჩვეულებრივად
მხელაა ჭაეტრების შოგან რეინის გზის
სტანციაზედ და დამის ორსა და სამს
საათზედ მგზავრები, რასაკვირველია, კი-
დევი უფრო დიდს გაჭირებაში იქნებიან.

«წინ-კითხვის საზოგადოებას»
გადაუწვევია თონეთში, მანგლისს ას-
ლო, სასოფლო სკოლის გახსნა სოფ-
ლისავე მონდობილობით და მასწავლე-
ბელიც დაუნიშნავს. თუ ნება-როგა მალე
მოვიდა, ენკენისთვიდან ამ სოფელში
სკოლა გახსნილი იქნება.

ამავე საზოგადოების სკოლაში
რომელიც ბათუმშია გახსნილი, წელს
თურმე სამოცამდე ბავშვი სწავლობდა და
თითქმის ნახევარი ამთავანი მამადანნი
იყვნენ.

როგორც თემირ-ხან-შურდიამა
სწერენ ჰეტეობურდის გახეთებს, იქ
შემდგარა კიდევ ჯარის კანის მოსაკრე-
ფი კომისია, რომელსაც შეადგენენ: და-
დესტანის უფროსი და მარტების უფ-
როსები. (Юридическое Обозрение).

გუმის, 23 ივნისს, დაბრუნდა
მოსკოვიდან საქართველოს ექსპრესის
მაგლე.

ქალაქის თავის თანაშემწე, თა-
მამშვი, 22 ივნისს წავიდა სამხვარ
გარეთ და თანამდებობის აღსრულებას
გარდასცა ბ. შოშავს, რომელმაც ამო-
ჩევის დროს სსკავრად მომუტებული კენ-
ჭი მიიღო. («გაგაკანი»).

ცხენის რეინის გზისათვის რელ-
სების გაწობას ძალიან მარჯვედ მოეკი-
დენ: მთელს გალავანის ზრესპეტსზედ
რესებს დაწოხილია და იმედაა ამ ქუ-
ჩაზედაც მალე დაიწყოებენ ვაგონება სია-
რულს.

«გაკანი» გავრცობებს, რომ იუ-

შორებას განიზრახავს... ჩვენ და თქვენ
ყოველივერი საერთო გვაქვს: მო-
დგმა, ენა, დედა-აზრები და თვით
შურის-ძიება ნაციის სახელით.»

ბლევიებულმა მანციომ თავისი
სიტყვა დაასრულა შემდგის სიტყვე-
ბით: გაუმარჯოს რესპუბლიკას, გაუ-
მარჯოს საფრანგეთს! და რამდენიმე
ათასმა ხმამ ალტაცებით შესძახა: გაუ-
მარჯოს იტალიასაო!

როგორ ატყობ, მკითხველო, ტყუი-
ლად გვითქვამს, როდესაც ვამბო-
დით, რომ ბისმარკი თუმცა ძალიან
ჭკვიანი კაცია, მაგრამ მთელს ერს
ვერ ვადაკეთებს, ვერ ამოფხერის
მთელის ერის გრძნობას და თუნდაც
რომ ბისმარკში ან ბადენ-ბადენში
სხვა-და-სხვა ხელმწიფენი ერთად შეჰ-
ყაროს და რამდენიმე პოლკი ჯარი
რამდენიმე პოლკს ჯართან საომრად
გამოაყვინოს, მაინც ერის გადაკე-
თებას ვერ შესძლებსო.

მერე კი ვსთქვით, მაგრამ ომის
შიშს ჯერ-ჯერობით მაინც ბევრი
შეუძლიან. მეროპაში რამდენიმე მი-
ლიონი ჯარია თოფ-ქვეშ და, რასა-

ნისის გასულს სამეურნეო საზოგადოებას
კიდევ აზრებს მამინის... მუ-
ტარე გუთნებისა... მუ-
მდებარე მინდორზედ.

შინაგან საქმეთა მინისტრის გა-
ნუხანსავს ცხენების გადაკეთება, სხლე-
ბის აშენება და უკეთესის აზრების და-
ყენება ცხენის მცველებად, კიდევ ეხლა
აჩიან. («მხო»).

ზომიერთი ბამოკრებილი ცნობა
იმ შეცვლილის დეპუტატიდამ, რომ-
ელიც უნდა იარს შემოღებული
პაპასიოში ამ წლის 1 ივლისიდან.

(დასასრული*)

მთავარ მეუფროსესა აქვს თა-
ვისი რჩევა, რომელშიაც თავმჯდო-
მარებს მისი თანამემწე და წევრე-
ბად არიან: ერთი წევრი დანიშნული
შინაგან საქმეთა მინისტრისაგან, მეო-
რე წევრი ჭინანსთა მინისტრისაგან,
ერთი წარმომადგენელი სახელმწიფო
ქონებათა, უფროსი თავმჯდომარე
სამსაჯულო პალატისა და მთავარ
მეუფროსის კანცელიარის დირექ-
ტორი.

რჩევა ვანაგებს:

- 1) იმ საგნებს, რომელნიც შეეხე-
ბიან ძავეკასიაში მომქმედ კანონებს,
ე. ი. როდესაც კანონი სრული არ
არის, ან გაუგებელია. 2) მისცემს
წინადადებას ძავეკასიისთვის ახლის
კანონების გამოცემის შესახებ, ან
უიმომქმედო კანონების განმარტები-
სას. 3) მანონ მდებლობითს კითხვებს,
რომელთათვისაც საჭიროა მთავარ
მეუფროსის დასკვნა. 4) იმ მოსაზ-
რებათა, რომელნიც საჭირონი იქნე-
ბიან ძავეკასიის მხარეში ზოგიერთი
საზოგადო კანონების შეჩერების შე-
სახებ. 5) მანხილვა იმ დაბრკოლება-

*) იხ. «დროება» № 120.

კვირველია, ამ ჯარების მძძანებელი
დღეს პოლიტიკა ხელში მოუვლიათ,
თუმცა კი, თუცა... ხანდისხან სხვა-
და-სხვა ერის წარმომადგენელი ამ
«შეიარაღებულ მშვიდობიანობას»
უარ-ყოფენ ხოლმე და თამამად ამ-
ბობენ, ვინ იცის რამდენი მილიონი
აკლდება სახელმწიფოს ამოდენა ჯა-
რის ყოლით, როგორ ეშლება ხელი
ხალხთა შუა მშვიდობიანს დამოკიდე-
ბულებასაო! სხეთა-შორის ამ აზრის
დასამტკიცებლად ლამანშის კანალს
ასახელებენ. რა არის ლამანშის კა-
ნალი? ლამანშის კანალი არის ზღვის
ტოტი, რომელიც ინგლისსა და სა-
ფრანგეთს ერთმანეთისაგან აჰყოფს. სი-
განე ამ ტოტს ოცი, თუ ოც-და-ათი
ვერსი ექნება, სიღრმეც ისეთი, რო-
გორც ზღვის შესაფერია. მრთს სუ-
ლელს თუ ჭკვიან კაცს, თავში მოს-
ვლია ამ ზღვის ქვეშ ხერხლის გაყვა-
ნა და საფრანგეთიდან ინგლისამდე
ამ ხერხელში რკინის გზის გაკეთება.
რამდენიმე წლის წინად რომ ეთქვა ვის-
მეს ეს ახირებული აზრი, იმის მოქმელს
სავიყვში ჩასვამდნ, მაგრამ ეხლა კი

თა, რომელნიც დაუშლიან იმ კანონების შემოღებას. 6) იმ საქმეებს, რომელნიც შეეხებიან აქტურ მცხოვრებლების ერთის ალაგადამ მეორეში, ან სულ სამშობლოდამ გაგზავნას ადმინისტრაციის წესით იმ შემთხვევებში, რომელნიც ზევით ნაჩვენებია. 7) საქმეებს თანამდებობის პირთა სავარაუდო მიცემის შესახებ. 8) ტერძო პირთა დასაჩუქრებაზედ, როდესაც მათი ქონება მოჰხმარდება სახელმწიფო საჭიროებას. 9) საქმეებს, შესახებ გაუქმებისა, ანუ ახლის ქალაქების დაწესებისა და სასამართლოების ერთი ალაგადამ მეორეში გადატანისა. 10) საზოგადოდ ყოველ იმ საქმეებს, რომელნიც შეეხებიან პირადის უფლებების მოპოვებას. 11) ცვლილებათა, რომელნიც საჭირო იქნება მოხდეს ძველის მხარის გუბერნიებად და მასზედ გაყოფაში. 12) მთავარ მეუფროსის ინსტრუქციების პროექტებს სხვა-და-სხვა თანამდებობის პირთა და დაწესებულებათა შესახებ, და 13) და ყოველ იმ საქმეს, რასაც მთავარ მეუფროსს საჭიროდ დაინახავს, რჩევას გადასცეს.

მ) სწავლა-განათლების მხრით ძველის მხარე შეადგენს ცალკე მაზრას (учебный округ), რომელიც იმყოფება განათლების სამინისტროს გამგეობაში.

ნ) თუ ვინცობაა მაზრის განათლების მხრით გადამატება თავის უფლებას, მთავარ მეუფროსს ნება აქვს წარუდგინოს საქმე ხალხთა განათლების მინისტრს.

ი) მთავარ მეუფროსს მხრითვე წარუდგენილ შეუძლიან გადასწავლას შემდეგი საქმეები: 1) არჩევა და ჩარიცხვა მოსწავლეთა სახელმწიფო ხარჯზედ; 2) მოსწავლეთა მიღება სასწავლებლებში, როდესაც კანონით დანიშნულს წლოვანობას გადაცილებულან და, ზოგიერთ პატივ საღებ შემთხვევაში, მესამე წ-

ლიწადს დარჩენა იმავე კლასში, ვინც თავის ხარჯით იზრდება და მეორე წელიწადს დარჩენა იმ შეგირდებისა, რომელნიც სახელმწიფო ხარჯზე არიან; 3) დანიშნა ძველისეო ყმაწვილებისა სტიპენდიატებად უმაღლეს სასწავლებლებში.

სხვა უფრო მძიმე საქმეების შესახებ, მაგ. ახლის სასწავლებლების, გახსნისა ან უძველებში ცვლილებების მოხდენის შესახებ, მხრითველი პირდაპირ მიჰმართავს სახალხო განათლების მინისტრს და საქმეს ერთს პირს წარუდგენს მთავარ მეუფროსს.

იბ) მთავარ მეუფროსს შეუძლიან წინადადება მისცეს მხრითველი ზოგიერთა ცვლილების შესახებ, რომელსაც საჭიროდ დაინახავს მოხდეს სწავლა განათლების საქმეში.

ივ) ვიდრე დაარსდებოდეს ადგილობრივ გამგეობა სახელმწიფო ქონებათა ძველისაში მთელის იმპერიისათვის საერთო საფუძველზედ და ვიდრე გადასწავდებოდეს სახელმწიფო გლეხთა და კოლონიტების მიწაწყლის საქმე, სახელმწიფო ქონებათა მინისტრს ეყოლება თავის წარმომადგენელი და მას ერთი თანა შემწე.

სტენა

ბაკონზედ სხედან ორი ქალი და ერთი ყმაწვილი კაცი. ყმაწვილი კაცი გახლავთ «სტუდენტი», საზოგადოებრივად ჩამოსული. თვალზედ მინები აუფარებია, თუმცა არა საჭიროებს. ზედ აცვია ახალმოდის ლურჯი ნაკერი პერანგი; წელზედ არტყია ერთი ხევესურული ქარშიკით ბტყელი შავი სარტყელი. რაც შეუძლიან დაბლვერილი გამოიყურება და შუბლის კანს აწვალავს: უნდა ღარები

ინჟინერებს არა გაუჭირდებათ-რა და არც ეს აზრი გაუკვირდა ვისმე. მიჰყვას ანგარიშს ხელი და გამოიანგარიშეს, რომ ორივე მომიჯნავე სახელმწიფო დიდს მოგებასა ნახავდენ, რადგან საქონლის ნაგებში გადადებდა და ნაგებდამ ხელ-მეორედ ხმელზედ ატანა აღარ დასჭირდებოდათ. ინგარიშს და გამოიყვანეს რომ ზღვის ქვეშ თხრილის გაყვანისა და შიგრიკინის გზის გამართვის ხარჯი რამდენსამე წელიწადს ადგებოდა. სხვარა უნდოდათ.—საქმე თითქო გაჩაჩხული იყო; მაგრამ ვილაცა ინგლისელს თავში კიდევ უფრო ახირებული აზრი მოსვლია და მთელი ინგლისი შეუძრავს ტონელის წინააღმდეგ. მათს მათგანს მთელი წიგნიც დაუწერია იმის თაობაზედ,—თუ ჭრანცუზებსა და ინგლისის შუა 1900 წელს როგორი ომი მოხდება, როგორ ტონელით ჭრანცუზები მოგზაურების სახით შეიპარებიან ინგლისში, ტონელის გასავალს დაიჭერენ, საფრანგეთის ჯარს შიგ გაატარებენ, ტონელის პირში მდებარე ციხეს აი-

ღებენ, ლონდონს თავს დაესხმიან და ინგლისს საფრანგეთის მხრად გადააკეთებენ! ინგლისელი რომ კი ვაჭარია, კარგის მაშინების გამკეთებელი, ლუდის კარგი მსმელი, ეს ყველას გაგვიგონია, მაგრამ რომ ინგლისელი ესეთი ჭრანცუზი იყოს, ეს მგონი არავის ვაგვანოს. იქნება იფიქროთ, რომ ამ წიგნის ავტორს საავად-მყოფოში წაიყვანდენ და კეფას გაუსინჯავენ. სრულებითაც არა, იმის აზრი ბევრს ინგლისის სახელმწიფო კაცს დასაჯერებელი ჰგონია და ისე ძლიერია შიში დაიარაღებულის ჯარისა, რომ დღესაც ინგლისში კომისია შედგენილი და ჯერ კიდევ არ გადაუწყვეტია ამ საქმის შესახებ. თუ შიშმა თვალები არ აუბა ინგლისელებს, მალე შევიქნებით მოწამე ინჟინერების ხელოვნების საოცარ ქმნილებსა:—თუ ვერა ვნახამთ, გავიგებთ მაინც, რომ ამა და ამ ადგილას უკუნს ქვესკნელის სიბნელეში მიჰქროლავს რკინის გზის მატარებელი და ყურსაც არ იბერტყავს, რომ ცოტა ზევით რამდენიმე ათასი-საყენი-

გამოიყვანოს, ღრმა ფიქრის ნიშნად. ლაპარაკის კილო და მიხერა-მოხერა ცდილოს, ისეთი იქონიოს, რომ ყველას ერთი შეხედვით აგრძობინოს: ამ ყმაწვილს საზოგადოდ მიღებულ ზრდილობისათვის მწარე ომი გამოუცხადებიაო. ძალებს შავს «კანსოლზედ» მოკლე, გვერდზედ შესარეი ჩითის პერანგები აცვით და წელზედ იმათაც შავი ქარშიკები შემოუტყობით. იმათის ფიქრით, ეს ნიშნები საკმაოა, რომ ყველამ ისინი სხვა «კისის ბარიშნებდამ», როგორც თითონ ამბობენ, გააჩიონ და ახალმოდის ქალებად იცნონ. წინ უდევთ გადაშლილი პოსნიკოვის თხზულება «საერო მფლობელობაზედ.» სტუდენტი ბევრს მჭევრ-მეტყველობს ამ წიგნის ღირსებებზედ, რომელიც ხელში არც კი აუღია. მსწიგნი იმის ფიქრით, მთელის კაცობრიობის ახალი აღთქმაა.

— ღიად, ღიად ივანოვანა, (გულიანად ამოიხრებს) ჩვენში все пашло и мелко! როდის დაგვებადებიან ჩვენი პოსნიკოვები? ძალებიც მოწყენის ნიშნად მოიღრუბლავენ და ოხრავენ.

— აკი დაგვებადებდნენ, დაიწყობს ერთი ქალი, თუ პოსნიკოვები არა, ბერნეები ხომ არიან, ხა, ხა, ხა! ბეტყობა, ქართულს მწერლობას ყურს არ უგდებ...

— სად არის ქართული მწერლობა? ცარიელი იდიოტობაა! прохвосты! სხარტული ჭყლეტობით უნდათ ქვეყნის გაბედნიერება. მაგისტანა ჩხაპნა რომ საქმედ მიმაჩნდეს, მაგათი გახეთების ფურცლები მე ვერ ამივიდოდენ. მე რა მწერლობაა? плебка не стоит! არ წავიკითხავთ პტიცინის ახალი წიგნი: «სიჩკის მუშა ნორვეგიაში?» აი ამისთანა წიგნები უნდა სწერონ... იქაცა გვეყვან იდიოტები (ამხანაგებზედ მოგახსენ-

სიღრმე ზღვა დაჰვლავს და უზარმაზარ ხომალდებს თავის უფსკრულში ჰნთქავს. ღიად, ეხლანდელს მეცნიერებასა და ხელოვნებას ბევრი აღარა გაუჭირდება-რა. ამ ცოტას ხანში გაითხარა სუეცის არხი და კაცის დასაბამიდგანვე დაშორებული ორი ზღვა ერთმანერთს შეაერთა; ითხრება კიდევ პანამის არხი, რომელიც გაწოწოლებულ ამერიკას შუა-წელში გადასწყვეტს. მაინფრიტა უზარმაზარი სენგოტარდის მთა, გაკეთდა ხიდი ზღვის სრუტეზედ ნიუიორკსა და ბრუკლინის შუა და ზღვის ფსკერსაც კი მოსვენებას აღარ აძლევენ და ბურაოთი აფორიაქებას უპირებენ.

ბევრი რამ შეიძლოა კაცის გონებაში და გამჭრიახობაში, მაგრამ ჯერ კიდევ ბევრი საქმე აქვს დარჩენილი. მის არ გაუგონია, რა საშინელი ჭირია—ხოლერა. ჩვენში ეს სენი ორჯერ ყოფილა და ორჯერვე ისეთი დიდი შთაბეჭდილება ჰქონია, რომ ხალხი წლოვანებას იმ დროიდანამ სთვლის. მსა და ეს კაცი დიდ ხოლერობას დაიბადოა, ესა და ეს პატარა

ნებთ) რომელნიც შეეხებიან ტყუილსა და «ქართლის ცხოვრებას» ეყრდნობენ. აი ამისთანა წიგნები თარგმან!...

— ჩვე შიაც стали появляться научные книги, წამოიძახებს ერთი ქალი.

— სად არის? აბა ერთი მიჩვენეთ, ჰკითხავს სტუდენტი.

— Какже, «მიკროსკოპიული ორგანიზმნი», თხზულება შიკინაძისა!...

— ჯერ არ წამიკითხავს. ხვალ უთუოდ ვიშოვი. Это моя специальность. უნდა ვითხრათ, ზაქ. შიკინაძე единственный унась человекъ съ головой!...

— შიკინაძეს «შრომის» რედაქტორად იწვევენ ქუთაისში, წამოიძახებს ერთი ქალი.

— Счастливая мысль! მოიწონებს სტუდენტი. შთუოდ ვაზეთი რასმე დაემსგავსება. იმედი მაქვს, რომ მაშინ будут разрабатываться серьезные вопросы; рабочий вопросъ будет затронуть. მაშინ მეც დავიწყებ წერას.

— «შრომა» доказывала, რომ რაც «დროება» არსებობს, მარტო შიკინაძის სტატიები თუ წაიკითხება, თორემ დანარჩენი თუნდა თონეში ჩაწვით, ამბობს ქალი.

— ღიად, ღიად, ჭეშმარიტება! მაშ ეტყობა «შრომაში» ეხლაც сидят люди съ головой! ზადაწყვიტა სტუდენტმა.

— რატომ, გუშინ «წერა-კითხვის საზოგადოების» ყრილობაზედ არ იყავი? ჰკითხავს ერთი ქალი სიჩუმის შემდეგ.

— მჰ, სტუდენტი უკმაყოფილოდ ხელს გაიქნევს. Къчему это წერა-კითხვა, როდესაც ერთი ჭაბრიკა, ერთი სანის ქარხანაც არსად მოგვეპოვება? ჰური უნდა ხალხს, ჰური და

ხოლერობას სამის წლისა იყო და სხვ. მსლა ეს საშინელი სენი სწვევია საბრალო მეცნიერებს, რომელსაც შარშანდღემა ომმა მუსრი გაავლო და ახალი უბედურება აღარ ეჭირებოდა. თუ მკითხველი ჩვენს ტელეგრაფებს ჰკითხულობს, ვაგონილი ექმნება რომ მეცნიერების ქალაქს დამიეტაში დღეში თურმე ორას-სამასი სული კვდება ხოლერით და ექიმებს მეტი საშუალება ვერ მოუგონიათ, რომ ქალაქს გარეთ ჯარი დაუყენებინებიათ და უბანებიათ, რომ ვინც კი ქალაქიდან გამოსვლას გაჰბედავს, მაშინვე დახვრიტეთ,—რომ სენი ქალაქიდან არ გამოიტანოს და სხვაგანაც არ გაავრცელოსო.

მს ჯერ-ჯერობით ერთად-ერთი ღონისძიებაა, მაგრამ როგორ არა სთქვას კაცმა, რომ თუმცა მეცნიერება ძლიერია, მთებსაცა სძრავს, ზღვებსაც არ ევობება, მაგრამ ის მეცნიერება კი, რომელსაც საექიმო მეცნიერებას ეძახიან, ხშირად, რომელიმე სენის მოსასპობად, სხვა ღონისძიებას ვერასა ჰყოფობს, თუ არ ხალხის გაქვლევას.

ეგენი ქვას აწვლიან. Идіоты! სიხუმე ჩამოვარდება. სტუდენტი წამოდგება და ბოლთასა სცემს.

— მოდი წავიდეთ მუშტაიდისკენ! ღაიძახებს ერთი ქალი. ღანარჩენებიც ღასთანხმდებიან და მოემზადებიან წასასვლელად. პოსნიკოვის წიგნს მიღლის თხზულებასაც მიუმატებენ, რომელსაც ქალები ხელში დაიჭერენ. სტუდენტი პალტოს ჩაიცვამს, ერთი ძალღების სახაც კეტს ხელში დაიჭერს და გასწევინ მუშტაიდისკენ. რასაკრელოია, ფეხით მივლენ, დემოკრატულის პრინციპისამებრ. იქ ერთს აღეიანედ ჩუმად მიდიან და სამივენი თავ-თავისთვის ნეკრასოვის ღექსებსა ღიღინებენ. რამდენი ღაფიტონიც გამოივლის, შიგ მჯდომებს პანტასავით მიყრის ჩვენი სტუდენტი ამისთანა სიტყვებს: идіоты, мерзавцы, сволочи! და სხვ. არც კი ქალები ჰზოგავენ თავიანთ ღობილებს. მრთს ალღავს სამი მუშა კარტოფილს მიწას აყრის გარემომო და თოხებს ატრიალებენ. მათში ღლღინდარა ღათიკა უწმაწურს ღექსებს ღასძახის და ამხანაგებს აცინებს, ჩვენი მოსეირნენი ღადგებიან და მუშებს უყურებენ.

— ში ვის უნდა შეგლა, სხვის ცარცვასგან ღახსნა და არა რალაც წერა-კითხვაზედ ყბედობა, დაიწყობს სტუდენტი ცხარედ და საბრალო სიტყვა «рабочий» კანკლედობის ყველა ბრუნვაზედ მალაყით გაღადის.

დაყოლებლი აჯამი ჩაურიგე რუი პირსა, გოგოვ ერთი მაკოცინე, გადმიწიე გული პირსა!

შესძახებს და თან ქალებს შემოპხედღავს.

— თქვე საწყლებო, ღღე მუღამ ეგრე წანრილები მუშაობთ? ბულმტიკენეულად ჰკითხავს ღიზა ივანოენა.

— მამ როგორ უნდა, ქალო? ჩვენ მწოლიარე მუშაობა არ შეგვიძლიან, უბასუხებს ღათიკა.

— თქვენია ეგ ღათესილი რაც არის?

— ჩვენ აქ არა გვაქვს-რა, მოსული მუშები ვართ...

— Ватраки несчастные! ამიოხრაბს სტუდენტი.

— მერე სხვისთვის რაღა ჰმუშაობთ? ჰკითხავს ღიზა ივანოენა და ჰგონია ჰკვიანური რამე ვკითხეო. მეგნი, ეგ წურბელები, თქვენი ოფლითა სუქლებიან და თქვენ კი არა გრჩებათ-რა... მუშები პირ ღია შესცქერიან—ნეტა რას გაღაცემს ეს ქალიო. ღათიკა ხელზედ ღაფურთხებს; მარღად შემოაურბენს თოხით კართოფილის ორმოებს და ღასძახებს: ღმერთო, ნუ შაჰყრი ვაქკაცსა ცოლსა ყბედსა და მიძინარსა!.. მჰ, მჰ! სხვა მუშებიც თოხებს ხელს მოავლეებენ და მუშურს ღასძახებენ.

— ღიზა ივანოენა! შაჯავრებით ამბობს სტუდენტი, წავიდეთ: მაგათთან

ლაპარაკი არა ღირს. Звѣри! მეგნი უნდა თავიანთს ბედსა სტიროდენ და ამის მაგიერ მღერიან. მოდი მაგათოენ თაგი ღასდე, сволочи! შაჯურთხებს სტუდენტი და სამივენი მუშებს მოშორდებიან.

ქალს რომ ქონი მოერევა. საღერღელი აეშლება: გოგოვ პიჭებს ჩამოესენ. შორემ ყოფა მოგეშლება!

მაყოლებს ქალებს უკან ღათიკა და ორი სხვა მუშა იცინის.

ქალები და «სტუდენტი» შინსკენ ღაბრუნდენ. «სტუდენტი» ძალიან ჯავრობს, რომ ჯერ ჩვენში პრაპაგანღისათვის ნიღაღი არ არის მომზადებული და ქალებიც თანაგრძობას უტხადებენ. მერე გაჩკმდებიან, ნელ-ნელა მიდიან და «ნეკრასოვიღამ უშვტენენ».

განსხაღკვანი ინგლისის ღალაზია

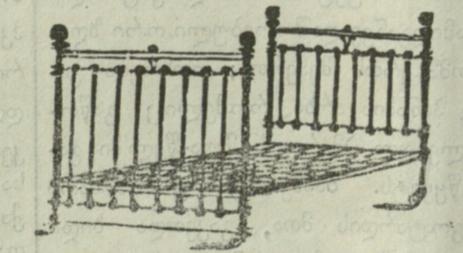
Maison de confiance

შეღარეთ ჩვენი ჩაი	მოსკოვის ჩაისი
1 მ. 10 კ.	1 მ. 40 კ.
— — 1—20	— — 1—60
— — 1—40	— — 1—80
— — 1—60	— — 2—
— — 1—80	— — 2—50
საუგეთესო 2—	— — 3—

იქვე ისეიღება სხვა საქონელიც: თოფები, რეკოღეკრები, კრანტები, ჰურტეღი, ჩაიღნები, გასაღბები, ღანები, კოვზები, ტაშტები, კაღბები, ქაღაღდი, შოკოღაღდი, კაგაო, კანფეტები, მურაბები, მაგნუზა, უნაგირები, კლეიონკა, წინღები—კანის და ქაღის, ხელ-სახოცები, მაკინტოშის კაღენკარი—სულ ყვეღაფერი 25-ღამ 50 შრტენტით უფრო იაფად, ვაღრე სხვა რამეღსამე მაღაზიაში.

ვინც ქაღაქს გარღამ 25 მანეთიღამ 1,000 მანეთაღმდინ საქონელს გამოიწერს, გასაღზავნს ანაფერს არ ისღდის. (100—98)

ინგლისური ჩაინის კრავოტები

ერთ საწოღიანი 8 მ. და ორ საწოღიანი 14 მ., ლეიბები გატენიღი ზღვის ბაღასით 5-ღგან—9 მან. ინგლისურს მაღაზიაში. იქვე ისეიღება 25% იაფათ სანამ სხვაგან საღმე: ჰურტეღი, ღანა-ჩანგაღი, კოვზები, ფაღნოესები, კლეიტეები, ხაფანგები, რეინის კაღბები, ქაღაღდი, ნიხები, რეკოღეკრები, თოფები, კანისა და ქაღის უნაგირები, აღბო-მები, კლეიონკები, ჩაი 1-ღის ხარისხისა. (100—80)

ინგლისის მაღაზიაში
თიის-ამოგუზანი
მაკ-მანსონი
ამაგრებს თმას და აღრინღელ ფერს აღღეკს, ფასი ერთი შუში-სა 2 მან., გაგზავნით 2 მანეთი და 28 კაპ.
(100—96)

უპაღერები

აურებელი და ისეიღება ქარხნის ფასებით
ქმთა ტარნოპოლების
ქარხნის აღვის საწყობში ღორის-მელიქოვის ქურჩა, სახ. ზურბა-ლოვისა სასულიერო სემინარიის პირ-ღა-პირ.
ნარღათ შეიღველოთ ღათომობათ. (40—28)

საგლობუსო კაღმები

რომლებითაც შეიღება წერა სულ მსხვიღ, უსუფთო ქაღაღდი. ერთაღ-ერთი სააგენტო—ინგლისის მაღაზია. იქვეა ზურბებელი სხვა-ღა-სხვა გერისა კაღმები, ყოვეღს „სელისათვის“—25% იაფად, ვინემ სხვაგან. იქვე: მეღანი, ქაღაღდი, კანკურტები, რეკულები, ღაქი, კარანღაში, პენაღი, კაღმები, ბუღაყნიგები. შორტ-სიგარები, აღბო-მები, რამკები, მაკრატლები, სამარტებები, სანთელი, საღესი, ცანაშეები ჰურტეღების საწმეღად (ბორაქი), თეთრეღისათვის, ჰატარა ხაღები იატკეისათვის კლეიონკები. ტასტებ, სავარღბები, სარკები, სავარცხლები, ბუშმენი, ზარები, ზინოკლები რეღეტკები, ვატერზასები, მზის-საათები, კომპასები, ტერმომეტრები, მეწკები, ნემსები, მაგნატები, სვისტოკი, შომოჩი, ქამრები, სარტყლები. საუღეღური, შრობკები, სავრობკები, კრანები, ჸიღტრები, შხოტკები თავის. ტანისამოსის, ცხენის და ჰატენტიანი მაკინტოშები, კრავები, საქამო-ქაღაღდი კატერ-კლეღტისათვის და სხვ. და სხვ.
პატაშკი—20 კ. (100—35)

2000 ბოთლი ციტრატ-მაგნეზიისა წყურვილის მოსაკლავად 80 კ., 1000 ყავის საფქავი 1 მანეთიღამ, 3000 საურველი 20 კავეიკიღამ, 4000 ჩამოსაკიღებელი 5 კ. ინგლისის მაღაზიაში.
იქვე კარბოლის პარაშოკი, უნაგირები, რეკოღეკრები, ჩულკები, წინღები და გუტაპერის პალტოები 25% იაფად სხვებზედ. პარუსინა და კაცის წამოსასხამები ნახეღარ ფასად. (5—1)

მაზანღა

საკეღბავ ხორაგეუღებათა, რომელნიც იყიღბიან თბიღისის ბაზრებში, ღუქნებში და ღატარებით 15 თიბათეღამ 1 კათათეღმღის.
გამომცხვარი შური ხორღის ფქვიღის: შირკეღის ხარისხის—1 გი. 5 1/2 მეორის — — 1 გ. 4 კ. იმავე ფქვიღ. თორნეში გამომცხვარი: შირკეღის ხარისხის—1 გ. 5 1/2 მეორის — — 1 გ. 4 1/2 ჯვარის-მამის შური: შირკეღი ხარის. ღაგაში 1 გ. 5 1/2 მეორის ხარის. ღაგაში 1 გ. 4 1/2 ძრღხის ხორღი: შირკეღის ხარისხის—1 გ. 8 კ. მეორის — — 1 გ. 7 კ. სუკი . . . — 1 გ. 15 კ. ცხვრის ხორღი — 1 გ. 9 კ.

რეინის გზა

თბიღისიღამ ქუთაისისკენ მიღის 9 საათზედ და 46 წამ. ღიღით.
თბიღისიღამ ხაშურაღმდინ 2 საათ. და 54 წამ. შუაღლის უკან.
თბიღისიღამ ბაქოსკენ 1 საათზედ და 1 წამ. ღამისა.
ბაქოღგან თბიღისისკენ 9 საათზედ ღიღისა.
რიონიღგან თბიღისისკენ 2 საათზედ და 30 წამ. ნაშუაღღევს.
ბათუმიღგან თბიღისისკენ 9 საათ. ღიღისა.
ფოთიღგან თბიღისისკენ 9 საათ. და 41 წამ. ღიღისა.
ფოთიღამ ბათუმიღამ მომავალი თბიღისში შემღღის 12 საათზედ ღამისა.
ბაქოღამ მომავალი შემღღის თბიღისში 8 საათ. და 46 წამ. ღიღისა.